

LIGJI Nr. 05/L-066

PËR PROFESIONET E RREGULLUARA NË REPUBLIKËN E KOSOVËS

Kuvendi i Republikës së Kosovës;

Në mbështetje të nenit 65 (1) të Kushtetutës së Republikës së Kosovës,

Miraton:

LIGJ PËR PROFESIONET E RREGULLUARA NË REPUBLIKËN E KOSOVËS

**KAPITULLI I
DISPOZITAT E PËRGJITHSHME**

**Neni 1
Qëllimi**

1. Qëllimi i këtij Ligji është përcaktimi i kushteve dhe kritereve për ushtrimin e profesionit të rregulluar që ka të bëjë me mbrojtjen e interesit publik.

2. Ky Ligj është në përputhje me Direktivën 2005/36/EC e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit Evropian e datës 7 shtator 2005 mbi njohjen e kualifikimeve profesionale (teksti me relevancë të EEA); dhe Direktivën 2013/55/eu e Parlamentit Evropian dhe Këshillit Evropian e datës 20 nëntor 2013, që ndryshon direktivën 2005/36 / EC mbi njohjen e kualifikimeve profesionale dhe Rregulloren (BE) Nr.1024/2012 për bashkëpunim administrativ përmes Sistemit Informativ të Tregut të Brendshëm ("Rregullorja IMI") për njohjen e kualifikimeve profesionale si dhe në trajnimin specifik që kërkohet për disa profesione të rregulluara në sektorët e shëndetësisë dhe arkitekturës.

**Neni 2
Fushëveprimi**

1. Fushëveprimi i këtij ligji përfshin rregullat mbi mënyrën e organizimit dhe funksionimit të profesioneve të rregulluara në Republikën e Kosovës.

2. Ky ligj zbatohet për çdo person, i cili kërkon të ushtrojë një profesion të rregulluar në Republikën e Kosovës.

3. Ky Ligj nuk zbatohet:

3.1. për veprimtaritë e ushtruara në profesionin e rregulluar, që lidhen me kryerjen e funksioneve në autoritetet gjyqësore;

3.2. për profesionet, të cilat sipas legjisllacionit në fuqi, kanë kërkesa të veçanta të cilat nuk janë të përfshira në listën e profesioneve të rregulluara.

Neni 3 Përkufizimet

1. Shprehjet e përdorura në këtë ligj kanë këtë kuptim:

1.1. **Profesion i rregulluar** - veprimtari profesionale, e drejta e ushtrimit të të cilit rregullohet me ligj apo me akte nënligjore që kërkon një licencë e cila kushtëzohet me një fushë dhe nivel të caktuar të aftësisë dhe edukimit profesional;

1.2. **Kualifikim profesional** - kualifikimi i certifikuar i arritjes së njohurive dhe aftësive brenda një fushe studimi që rezulton me diplomë apo certifikatë;

1.3. **Dokument zyrtar** - nënkupton diplomën, certifikatën ose dëftesën, e lëshuar nga autoriteti kompetent, në përputhje me rregullat dhe procedurat e parashikuara nga legjislacioni në fuqi, që dëshmon përfundimin e suksesshëm të kualifikimit profesional, të zhvilluar brenda apo jashtë territorit të Republikës së Kosovës;

1.4. **Agjencia Shtetërore e Provimeve të Kosovës (ASHPK)**- agjenci e themeluar nga Qeveria, për organizimin e provimit shtetëror dhe publikimin e rezultateve për listën e profesioneve të rregulluara me këtë ligj;

1.5. **KSHPRr** - Këshilli Shtetëror për Profesionet të Rregulluara - organ vendimmarrës i themeluar nga Ministria i cili është përgjegjës për përcaktimin e standardeve për profesionet e rregulluara;

1.6. **Përvoja profesionale** - ushtrimi ligjor i një profesioni, për një periudhë të caktuar kohore;

1.7. **Praktika profesionale** - ushtrimi i një profesioni të rregulluar për një periudhë të caktuar kohore nga ana e praktikantit, nën udhëheqjen dhe përgjegjësinë e një profesionisti të kualifikuar, i cili mund të shoqërohet me trajnime shpesh, sipas mënyrës së përcaktuar nga autoriteti kompetent;

1.8. **Provimi shtetëror** - vlerëson njohuritë dhe aftësitë e kandidatit për ushtrimin e profesionit të rregulluar sipas legjislacionit në fuqi;

1.9. **Kandidati** - personi i cili i nënshtrohet provimit shtetëror për ushtrimin e profesionit të rregulluar;

1.10. **Licenca** – dokument zyrtarë, i lëshuar nga organi kompetent, që i mundëson kandidatit ushtrimin e profesionit të rregulluar;

1.11. **Organi kompetent për zhvillimin e standardeve të profesionit** - (ministria e fushës përkatëse, agjencitë, odat profesionale, shoqatat, këshillat), organi përgjegjës për zhvillimin dhe përditësimin e standardeve të një profesioni të caktuar të rregulluar që ia paraqet ato për miratim Këshillit Shtetëror për Profesionet e Rregulluara;

1.12. **Autoriteti kompetent për licencim** - ministria e fushës përkatëse, apo, me delegim institucioni profesional, këshilli qeverisës i cili është përgjegjës për dhënie të licencave dhe provimit shtetëror të fushës përkatëse në bazë të kualifikimeve paraprahe të përcaktuara me ligj;

1.13. **ENIC-NARIC Kosova** - Qendra Kombëtare për Njohje dhe Informim Akademik e Kosoves;

1.14. **Organi profesional** – institucion që organizon dhe përfaqëson profesionistët e një fushe të caktuar profesionale;

1.15. **Ministria** - Ministria përkatëse për Arsim;

1.16. **Ministri** - Ministri përkatës.

Neni 4 **Profesionet e rregulluara**

1. Profesionet e rregulluara në Republikën e Kosovës janë profesionet të:

1.1. Mjekut;

1.2. Stomatologut;

1.3. Farmacistit;

1.4. Infermierit;

1.5. Mamisë;

1.6. Fizioterapeutit;

1.7. Veterinerit;

1.8. Arkitektit;

1.9. Inxhinierit të të gjitha fushave;

1.10. Mësimdhënësit e të gjitha niveleve të arsimit parauniversitar;

1.11. Edukatorit;

1.12. Psikologut;

1.13. Punëtorit social;

1.14. Pedagogut;

1.15. Ekonomistit;

1.16. Juristit.

1. Profesione të rregulluara janë edhe profesione të tjera të përcaktuara si të tilla me legjislacionin në fuqi.

KAPITULLI II

KUSHTET DHE KRITERET PËR USHTRIMIN E PROFESIONIT TË RREGULLUAR

Neni 5

Ushtrimi i profesionit të rregulluar

1. Të drejtën e ushtrimit të profesionit të rregulluar e ka personi, i cili plotëson kriteret e përcaktuara me këtë ligj ose me ligje të tjera të veçanta.
2. Profesioni i rregulluar ushtrohet nga personi fizik ose juridik, me cilësinë e të punësuarit ose të vetëpunësuarit, sipas kërkesave të përcaktuara nga organi kompetent përkatës.
3. Ushtrimi i profesionit të rregulluar bëhet në përputhje me parimet e mëposhtme:
 - 3.1. liria e konkurrencës së profesionistëve;
 - 3.2. autonomia dhe pavarësia e gjykimit intelektual dhe profesional;
 - 3.3. korrektësia dhe cilësia e shërbimeve për mbrojtjen e përfituesit të shërbimit dhe të interesave publike, duke garantuar ushtrimin korrekt dhe ligjor të profesionit, pavarësisht mënyrës apo formës së ushtrimit të tij;
 - 3.4. liria e zgjedhjes nga përfituesi i shërbimit.

Neni 6

Aftësimi dhe kualifikimi për ushtrimin e profesionit të rregulluar

Personi që kërkon të ushtrojë profesion të rregulluar, duhet të ketë përfunduar programin përkatës të akredituar të studimit apo kualifikimet profesionale për atë profesion, të cilat vërtetohen me dokumente zyrtare, të lëshuara brenda ose jashtë vendit dhe të njohura në Republikën e Kosovës, në përputhje me legjislacionin në fuqi.

Neni 7

Kriteret për ushtrimin e profesionit të rregulluar

1. Për të fituar të drejtën e ushtrimit të profesionit të rregulluar, çdo person duhet të:
 - 1.1. Përfundojë studimet përkatëse apo kualifikimet profesionale;
 - 1.2. Përfundojë praktikën profesionale;
 - 1.3. Kryej provimin shtetëror;
 - 1.4. Regjistrohet në organin përkatës profesional.
2. Etapat e parapara në paragrafin 1. të këtij neni përcaktohen me akt nënligjor të nxjerrë nga Ministria sipas kërkesave specifike të çdo profesioni të rregulluar.

Neni 8

Këshilli Shtetëror për Profesione të Rregulluara

1. Këshilli Shtetëror për Profesione të Rregulluara (KSHPRr) është organ vendimmarrës i themeluar, sipas këtij ligj, nga Ministria.
2. KSHPRr përbëhet nga pesë (5) anëtarë.
3. Ministri emëron anëtarët e KSHPRr, me mandat katër (4) vjeçar.
4. Detyrat dhe përgjegjësitë e KSHPRr-së përcaktohen me akt nënligjor të nxjerrë nga Ministria.

Neni 9

Agjencia Shtetërore e Provimeve të Kosovës

1. Agjencia Shtetërore e Provimeve të Kosovës (ASHPK) themelohet nga Qeveria e Republikës së Kosovës me propozimin e Ministrisë përkatëse.
2. ASHPK është përgjegjëse për:
 - 2.1. organizimin e provimeve shtetërore për profesionet e rregulluara;
 - 2.2. publikimin dhe certifikimin e rezultateve të provimeve shtetërore;
 - 2.3. zhvillimin dhe përditësimin e bazës së të dhënave të kandidatëve të cilët iu kanë nënshtruar provimit shtetëror.
3. Struktura, funksionimi dhe përgjegjësitë e ASHPK-së rregullohen me akt nënligjor të nxjerrë nga Ministria.

Neni 10

Provimi shtetëror

1. Provimi shtetëror vlerëson njohuritë dhe aftësitë e kandidatit për ushtrimin e profesionit të rregulluar, për të:
 - 1.2. realizuar garancitë publike për përgjegjësitë që sjell ushtrimi i profesionit të rregulluar;
 - 1.3. vlerësuar njohuritë e kandidatit që synon të ushtrojë profesion të rregulluar, duke siguruar njëtrajtshmëri dhe transparencë në vlerësimin dhe kualifikimin e kandidatit, në nivel kombëtar, përmes verifikimit të përvetësimit të aftësive të nevojshme profesionale për profesionin e rregulluar.
2. Përmbajtja e provimit shtetëror hartohet në përputhje me fushën e veprimtarive profesionale.
3. Pas përfundimit me sukses të provimit shtetëror, kandidati merr licencën përkatëse

profesionale, sipas listës së profesioneve të rregulluara.

4. Provimi shtetëror mbahet në njërën nga gjuhët zyrtare në Kosovë, sipas Ligjit për përdorimin e gjuhëve.

5. Përjashtohen nga detyrimi për të dhënë provimin shtetëror:

5.1. profesionistët, të cilët ushtrojnë apo kanë ushtruar një profesion të rregulluar në Kosovë para hyrjes në fuqi të këtij Ligji;

5.2. profesionistët, të cilët kanë fituar të drejtën e ushtrimit të një profesioni të rregulluar jashtë Republikës së Kosovës, që përcaktohet në akt të veçantë nënligjor.

Neni 11

Organizimi i provimit shtetëror

1. Provimi shtetëror për profesione të rregulluara, organizohet dhe mbikëqyret nga ASHPK në bashkëpunim me KSHPRr dhe organet tjera kompetente.

2. ASHPK për çdo profesion të rregulluar formon Komisionin e Provimit Shtetëror i cili përbëhet nga katër (4) anëtarë si në vijim:

2.1. një (1) përfaqësues të caktuar nga Ministri, kryetar;

2.2. një (1) përfaqësues nga ASHPK;

2.3. një (1) përfaqësues, i cili është anëtar i organit profesional përkatës;

2.4. një (1) përfaqësues nga personeli mësimdhënës universitar, nga programi i akredituar me së paku dhjetë (10) vite përvojë pune në institucionet e arsimit të lartë.

3. Anëtarët sipas nën-paragrafëve 2.3 dhe 2.4 të paragrafit 2. të këtij neni emërohen sipas mënyrës në vijim:

3.1. organi profesional përkatës i propozon ASHPK-së të paktën dy (2) kandidatë, njëri prej të cilëve duhet të zgjidhet.

3.2. Këshilli Shtetëror për Profesione të Rregulluara, i propozon ASHPK-së të paktën dy (2) kandidatë, njëri prej të cilëve zgjidhet.

4. Në rast se përfaqësimi i organit profesional në Komisionin e Provimit Shtetëror nuk është i mundur, ASHPK përfaqësohet me një (1) anëtar shtesë.

5. Kryetari i Komisionit të Provimit Shtetëror është përfaqësues siç përcaktohet në nën-paragrafin 2.1 të paragrafit 2. të këtij neni.

6. Kriteret për përzgjedhjen e përfaqësuesve të përcaktuar në paragrafin 2. të këtij neni, përcaktohen nga ASHPK në bashkëpunim me organin profesional të fushës përkatëse.

7. Rregullat për funksionimin e Komisionit të Provimit Shtetëror, kompensimin e anëtarëve të saj, si dhe procedurat dhe mënyrën e zhvillimit të provimit shtetëror, përcaktohen me akt nënligjor nga Ministria.

8. Temat, mënyrat e zhvillimit dhe menaxhimit përmes teknologjisë digjitale të provimit shtetëror, përcaktohen nga ASHPK, pas këshillimeve me organin kompetent.

Neni 12

Praktika profesionale

1. Praktika profesionale synon përvetësimin efektiv të njohurive teknike, praktike dhe etike të profesionit, me anë të mekanizmave të përcaktuar nga ASHPK-ja, sipas propozimeve nga organi profesional përkatës.

2. Praktika profesionale zhvillohet nën drejtimin e një profesionisti, personi fizik apo juridik.

3. Organi profesional përkatës, përmes strukturave të veta, siguron që aftësimi praktik në një profesion të rregulluar kryhet nën drejtimin e një profesionisti me përvojë, me të pakën tre (3) vite të përvojës përkatëse dhe që ofron garanci të mjaftueshme për përgatitjen teorike dhe praktike të praktikantit.

4. Gjatë realizimit të praktikës profesionale, praktikantit i jepet një kompensim, siç përcaktohet nga institucioni/organizata ku mbahet praktika profesionale.

5. Kompensime apo shpërblime të ngjashme të vlerësimit jepen nga institucioni/organizata ku mbahet praktika profesionale.

6. Pas përfundimit të suksesshëm të praktikës profesionale, kandidatit i lëshohet dokumenti zyrtar që dëshmon se në një periudhë të caktuar dhe në përputhje me kriteret specifike të profesionit të rregulluar ka qenë i angazhuar në një veprimtari profesionale, brenda ose jashtë vendit, e cili i ka dhënë mundësi të përvetësojë praktikë të mjaftueshme profesionale në fushën e këtij profesioni.

7. ASHPK, në bashkëpunim me organin profesional përkatës, vlerëson nëse përvoja profesionale e kandidatit është e mjaftueshme për ta përjashtuar nga detyrimi për kryerjen e praktikës profesionale

Neni 13

Anëtarësimi në organin profesional përkatës

Çdo profesionist, me qëllim që të fitoj të drejtën e ushtrimit të një profesioni të rregulluar, duhet të anëtarësohet në organin profesional përkatës.

Neni 14

Përgjegjësia e Ministrisë

1. Ministria me propozimin e KSHPRr përcakton:

1.1. kërkesat minimale për kualifikimet profesionale për profesionet e rregulluara;

1.2. listën e kualifikimeve dhe nënkualifikimeve të tyre për profesionet e rregulluara;

1.3. Ministria është përgjegjëse për lëshimin e licencës, përveç rasteve kur kjo përgjegjësi i delegohet ndonjë organi apo shoqate profesionale.

Neni 15

Organi kompetent për zhvillimin e standardeve të profesionit

1. Misioni i organit kompetent është ruajtja e standardeve të larta në formimin dhe ushtrimin e profesionit të rregulluar, si dhe mbrojtja e publikut nga keq ushtrimi i profesionit.
2. Organi kompetent për zhvillimin e standardeve të profesionit është përgjegjës për zhvillimin dhe përditësimin e standardeve të profesionit të fushës përkatëse sipas legjislacionit në fuqi.
3. Personat që ushtrojnë një profesion të rregulluar organizohen në një organ profesional.
4. Organizimi dhe funksionimi i organit profesional rregullohet me akt nënligjor.

Neni 16

Përgjegjësitë e profesionistit

1. Profesionisti ka për detyrë të:
 - 1.1. respektojë ligjet dhe kodin etik profesional;
 - 1.2. bëjë të njohur për publikun titullin profesional të tij;
 - 1.3. kujdeset për përditësimin e aftësive të veta profesionale;
 - 1.4. vëjë në dijeni organin profesional përkatës për situata të mundshme të konfliktit të interesit, lidhur me shërbimin e kërkuar;
 - 1.5. vëjë në dijeni përfituesin e shërbimit për anëtarësinë e tij në organin profesional përkatës, si dhe të japë të dhëna mbi përvojën e tij/saj profesionale.

Neni 17

Kodi etik profesional

1. Kodi etik profesional, përmbajtja e të cilit kuptohet lehtë nga pala e tretë, rregullon ushtrimin e veprimtarisë profesionale të çdo profesionisti.
2. Kriteret dhe procedurat e hartimit të kodit etik profesional përcaktohen nga organi profesional i fushës përkatëse.
3. Kodi etik profesional udhëhiqet nga këto parime:
 - 3.1. mbrojtja e interesave publike përmes ushtrimit korrekt të profesionit;

- 3.2. mbrojtja e besimit dhe e zgjedhjes së lirë nga përfituesi i shërbimit;
- 3.3. sigurimi i cilësisë së shërbimeve profesionale;
- 3.4. sigurimi i të dhënave të duhura për përmbajtjen dhe mënyrat e ushtrimit të shërbimeve profesionale.

4. Kodi etik publikohet dhe përditësohet periodikisht nga organi kompetent përkatës.

Neni 18 **Masat disiplinore**

1. Çdo profesionist, i cili shkel detyrimet e përcaktuara në këtë ligj, në ligje të veçanta që rregullojnë fushën e veprimtarisë së tij, apo në kodin etik profesional ndëshkohet me masa administrative.
2. Llojet e masave administrative, autoriteti përgjegjës, procedurat e dhënies, të ankimit, parashkrimi apo shuarja e këtyre masave përcaktohen sipas legjislacionit në fuqi për themelimin e organit profesional në fushën përkatëse

Neni 19 **Dispozitat kalimtare**

1. Ministria brenda tre (3) muajve nga hyrja në fuqi e këtij ligji, nxjerr aktet nënligjore për zbatimin e tij.
2. Në rast të konfliktit mes dispozitave të këtij ligji dhe çfarëdo ligji të posaçëm përkitazi me provimin shtetëror dhe licencimin e profesionistëve, dispozitat e ligjit të posaçëm do të mbizotërojnë.

Neni 20 **Hyrja në fuqi**

Ky Ligj hyn në fuqi pesëmbëdhjetë (15) ditë pas publikimit në Gazetën zyrtare të Republikës së Kosovës.

Ligji Nr. 05/L-066
28 tetor 2016

Shpallur me dekretin Nr. DL-042-2016, datë 15.11.2016 nga Presidenti i Republikës së Kosovës Hashim Thaçi.